

05.07.2018

Skoleskyss Akershus Veileder vgs

Versjon 1.1

Fotograf: Catchlight Fotostudio AS

Innholdsfortegnelse

1.	GRUNNLEGGENDE FOR ALLE SKOLESKYSSAKER	1
2.	KORT SAMMENDRAG AV RUTINER.....	4
3.	ÅRSHJULET	5
4.	RETT TIL GRATIS SKOLESKYSS UT I FRA AVSTAND	6
5.	DELT BOSTED	9
6.	MEDISINSK BEHOV FOR SKYSS	11
7.	AVLASTNING	13
8.	MIDLERTIDIG BOSTED	13
9.	BRUK AV EGET TRANSPORTMIDDEL	Feil! Bokmerke er ikke definert.
10.	HJEMREISER FOR ELEVER SOM BOR PÅ INTERNAT	16
11.	SKOLESKYSS FOR ASYLSØKERE OG FLYKTNINGER.....	16
12.	UTPLASSERING	17
13.	KONTAKTINFORMASJON	18

INNLEDNING

Av Opplæringsloven § 13-4 følger at fylkeskommunen har et ansvar for skoleskyss. I Akershus er fylkeskommunens ansvar delegert til Ruter As. Ruter har således ansvaret for å fatte vedtak om rett til skyss, og å gjennomføre skyssen. Kommunene og skolene har i tillegg et ansvar for skyss i skoletiden samt i grunnskolen for skyss av elever med «særlig farlig eller vanskelig skolevei».

Skoleskyss som utføres av Ruter skal primært foregå med den ordinære kollektivtrafikken. Elever som ikke kan følge den ordinære kollektivtrafikken innvilges etter egen søknad spesialskyss med minibuss eller drosje.

Årsaker til å få innvilget spesialskyss kan være:

- Varig eller midlertidig skade eller sykdom.
- Manglende eller vanskelig kollektivforbindelse mellom hjem og skole

Spesialskyssen i Akershus organiseres av Ruters datterselskap Konsentra AS.

Rutiner og temaer om elevenes rettigheter og gjennomføringen av skoleskyssen behandles i denne veilederen.

1. GRUNNLEGGENDE FOR ALLE SKOLESKYSSAKER

Retten til skoleskyss reguleres i:

- Opplæringsloven med tilhørende forskrifter
- Akershus fylkeskommunes retningslinjer for skoleskyss i videregående skole.
- Tolkingsuttalelser fra Utdanningsdirektoratet
- Avgjørelser fra Fylkeskommunal klagenemnd
- Andre relevante lovverk som barnelova, FNs barnekonvensjon, osv.

Utgangspunktet for alle vurderinger om rett til skoleskyss er bosted. Med bosted menes vanligvis elevens folkeregistrerte adresse. Enkelte elever bor på andre adresser enn den folkeregistrerte, enten grunnet midlertidig behov for annet bosted eller eleven bor på to adresser (delt bosted). Se egne kapitler om dette.

Elever skyssrett hjemles i følgende forhold i opplæringsloven:

- Avstand mellom bosted og skole – opplæringsloven § 7-2
- Funksjonshemming, midlertidig skade eller sykdom – opplæringsloven § 7-3
- Reisefølge og tilsyn – opplæringsloven § 7-4

Fylkeskommunen har vedtaksmyndighet og skal fatte vedtak i alle skyss saker. Akershus fylkeskommune har delegert sin vedtaksmyndighet til Ruter As.

Retten til skoleskyss er knyttet til retten til videregående opplæring. Ungdomsretten gjelder frem til utgangen av det året eleven fyller 24 år, jf. opplæringslovens § 3-1. Elever som har rett til spesialundervisning etter reglene i opplæringsloven kap.5 har rett til videregående opplæring inntil

2 år ekstra når eleven trenger dette i forhold til opplæringsmålet for den enkelte. Skyssretten forlenges tilsvarende. Disse elevene har rett til gratis skoleskyss forutsatt at vilkårene ellers er oppfylt.

Elever som har fullført videregående opplæring, men av ulike årsaker tar opp fag eller lignende, har ikke rett til gratis skoleskyss.

Retten til skoleskyss gjelder til skolens ordinære start- og sluttider for alle elever med følgende unntak:

Tilpasset skyss

Retten til skoleskyss er til skolens ordinære start- og sluttider. Elever med tilpasset opplæring eller individuell opplæringsplan vil likevel kunne få godkjent skyss til andre tider. Dersom eleven har individuell opplæringsplan (IOP) etter reglene i opplæringsloven kapittel 5 eller en individuell plan etter bestemmelsene i § 15-15 skal hjemmelsgrunnlaget fremkomme av søknad. I slike tilfeller kan man planlegge skyssen med hente – og leveringstider som avviker fra skolens ordinære start- og sluttider. Som dokumentasjon kan f.eks. en sladdet kopi av vedtaket vedlegges søknaden.

Fleksibel skyssordning brukes når det kan dokumenteres at en elev av medisinske årsaker kan få ett akutt behov for hjemtransport utenom skolens ordinære start- og sluttider. For å ha en fleksibel skyssordning må det fremkommer av dokumentasjon fra sakkyndig at må forventes at pasienten/eleven i akutte tilfeller vil ha behov for hjemtransport tidligere enn planlagt grunnet dennes helsetilstand. Når ordningen må benyttes ringes Konsentra på det tidspunkt eleven ikke klarer å fullføre sin skoledag grunnet endringer i sin medisinske tilstand. Dette er en ordning for akutte situasjoner og det kan således ikke planlegges på forhånd da det vil være umulig å vite når slike tilfeller vil oppstå. Søknaden skal legges inn i skoleweb med skolens ordinære start- og sluttider da det er disse skyssen planlegges ut i fra.

Klagerett

Vedtak om skoleskyss er et enkeltvedtak etter forvaltningsloven(fvl.) § 2b. Enkeltvedtak kan etter reglene i fvl. § 28 påklages av part i saken eller annen med rettslig klageinteresse. Klagefristen er tre uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket har nådd frem jf. fvl. § 29. Klageorganet er Akershus fylkeskommunes klagenemd. En eventuell klage skal sendes via Ruter som før behandlingen av saken i klageorganet kan omgjøre vedtaket. Klagesaker som kommer inn etter fristen skal normalt avvises jf. 33.

Fylkeskommunens ansvar for skyss

Forskrift til opplæringsloven § 10- første ledd, stadfester at fylkeskommunen har ansvaret for skyss etter reglene i opplæringsloven § 7-2 for elever som er bosatt i fylket. Elevers rett til skyss vil således bero på om de er bosatt i fylket i det tidsrommet skyssen finner sted. Opplæringslovens bestemmelser om bostedsfylke knyttet til datoen 1. januar gjelder kun refusjon av utgifter til opplæring.

Akershuselever som velger å gå på privat eller offentlig skole i Oslo må selv betale skoletransporten ved å kjøpe Ungdomskort. Fylkeskommunen får her årlig dispensasjon fra Fylkesmannen om regelen til gratis skoleskyss. Dette skyldes at ungdomskortet er sterkt

subsidiert med under halvparten av normal pris og kollektivtilbudet mellom Oslo og Akershus er godt utbygget.

Bor du i Akershus og går på privat videregående skole i Østfold, Buskerud, Oppland eller Hedmark har fylkeskommunen også dispensasjon for å gi gratis skyss til fylkesgrensa. Også her er det et subsidiert Ungdomskort som er alternativet.

Dersom ordningen for enkelte elever kan virke urimelig må Ruter vurdere søknaden spesielt.

Reglene omfatter ikke elever som går på landslinjer.

2. KORT SAMMENDRAG AV RUTINER

Før nytt skoleår gjelder følgende rutiner.

- Ruters kortadministrator, Safir Data AS, plukker ut nye elever med rett til skyss ut fra avstand fra inntakstestene til AFK etter 2. inntak. Elever med skyssrett som tas inn senere må skolene selv melde til Safir Data AS med fødselsnummer, adresse, skoletilhørighet, klassetrinn og type skyss (avstand over 6 km = A, medisinsk = M, delt bosted = D). Merk at for rett til skyss ut fra medisinske kriterier og delt bosted skal det foreligge eget vedtak fra Ruter.
- Skolene må vurdere hvorvidt nye elever og elever som tidligere har hatt spesialskyss har behov for dette neste skoleår ut i fra medisinske behov, manglende kollektivtilbud og/eller lang gangavstand til holdeplass. Legge inn riktig data om elever med behov for spesialskyss i Skoleweb (elever som er innvilget skolebillet av medisinske årsaker beholder dette).
- For nye elever og elever som har flyttet får skolen tilsendt nytt skolekort til utdeling. Elever som fortsetter ved skolen har skolekort fra forrige skoleår. Alle kort aktiveres for nytt skoleår ved første gangs bruk. Lister med oversikt over elever som skal bruke sitt gamle kort og elever som får nytt kort følger utsendelsen av kort fra Safir Data.
- For elever som har gått ut av avgangsklassen eller bytter til annen skole kan skolekortet ikke aktiveres. Det er viktig at elever med skyssrett som slutter ved skolen før utdanningsløpet er avsluttet eller bytter til annen skole utmeldes til Safir Data. Skolekortet sendes Safir Data. Skolekort som ikke deles ut må også returneres Safir Data.

Merk også at elever som skal benytte skolekortet videre i et nytt skoleår i løpet av sommeren mottar en SMS med påminnelse om at skolekortet fra forrige skoleår skal benyttes videre.

3. ÅRSHJULET

Viktige frister for skoleskyss gjennom skoleåret fordelt med ansvarsforhold:

AKTIVITET	FRIST	ANSVARLIG
	1. FEBRUAR	
Innrapportering av skoletider kommende skoleår		Skolene
	1. MAI	
Endrede tider i forbindelse med skoleslutt i juni		Skolene
	20. JUNI	
Registrering i Skoleweb av spesialskyssselever for kommende skoleår		Skolene
	UKE 27/28	
Utsending av rutetider for skolebusser fra skolestart		Ruter
	CA. 10 DAGER FØR SKOLESTART	
Rutertabeller for skolebusser søkbare på www.ruter.no		Ruter
	1. AUGUST	
Inntakslister til Safir Data		AFK
	10. AUGUST	
Utsending av skolebilletter til skolene		Safir Data
	UKE 41	
Revisjon av rutetider for skolebusser		Ruter
	1. NOVEMBER	
Endrede tider i forbindelse med skoleslutt før jul		Skolene

4. RETT TIL GRATIS SKOLESKYSS UT I FRA AVSTAND

OPPLÆRINGSLOVEN § 7-2

Elever hvor avstand mellom bosted og skole overstiger lovens avstandskrav, etter korteste farbare vei, har rett på gratis skoleskyss. Opplæringsloven har fastsatt at elever i videregående skole hvor avstanden overstiger 6 km gir rett til gratis skyss.

Reise- og ventetid

Elevenes reise- og ventetid hver vei, beregnet etter skolens ordinære star- og sluttider skal ikke overstige 15 timer per uke (Akershus fylkeskommunes retningslinjer):

Beregning av reisetid skal omfatte gang-, vente- og reisetid på transportmiddelet.

Hvordan måles avstanden?

Det fremgår av Ot.prp. nr. 46 (1997-98) at skoleveien skal regnes fra dør til dør etter farbar vei. Farbar vei kan være både offentlig og privat vei, gårdsvei, sti osv. så lenge veien er åpen for fri ferdsel til fots. Det er ikke korteste bilvei eller den trasé bussen kjører som skal legges til grunn, men den korteste vei som eleven kan benytte (ikke nødvendigvis den veien eleven velger å benytte) for å gå til og fra skolen som skal legges til grunn ved måling av avstand. Alle strekninger som er tillatt og farbar for gående kan inngå i målingen av avstand.

Kunnskapsdepartementet har avklart at skoleveien skal beregnes som avstanden mellom inngangsdør hjemme og inngangsdør på skolen. Hvis eleven benytter flere inngangsdører på skolen, skal den som ligger lengst unna hjemmet legges til grunn. Med inngangsdør menes dør der man på ene siden er utenfor og på andre siden er inne i en bygning.

Forholdene på skoleveien kan variere med årstid. Dette skal også legges til grunn ved beregning av avstand, og innebærer i praksis at elever kan ha rett til skyss bare deler av året (vinterskyss), for eksempel dersom en skolevei som kun er farbar på barmark.

MERK:

På transportmiddel der det forefinnes sikkerhetsbelte **SKAL** eleven benytte dette. Passasjerer over 15 år som ikke er sikret med belte vil ved kontroll ilegges gebyr.

RUTINER I FORBINDELSE MED NYTT SKOLEÅR

Safir Data AS får oversikt over elever ved den enkelte skole fra Inntakskontoret. På bakgrunn av listene gjøres en vurdering av den enkelte elevs rett til skyss ut fra skoleskyssgrensekartet for den enkelte skole. Elever som bor utenfor den opptegnede grensen på kartet mottar skolebillett, mens de som bor innenfor mottar avslag. Skolen trenger ikke foreta seg noe i denne prosessen.

For elever som tidligere skoleår har hatt spesialskyss grunnet avstand og manglende kollektivtilbud eller for lang gangavstand til holdeplass, må skolen før hvert nytt skoleår vurdere om eleven

fortsatt trenger spesialskyss eller om eleven kan reise med kollektivtransport i stedet. Dersom endringer i kollektivtilbudet gjør at eleven kan reise kollektivt, sendes søknad om skolebillett til Safir Data AS som ny elev. Elever som fortsatt har behov for spesialskyss registreres i Skoleweb og skolens start- og sluttider legges inn. (For elever med spesialskyss på grunn av medisinsk behov gjelder andre regler, se eget kapittel om dette).

Skolen vurderer behov for spesialskyss for nye elever ved skolen før skolestart.

RUTINER FOR NYE SAKER

Skyssrettigheter for elever som tas inn på skolen etter at listene fra Safir Data AS er gjennomgått avklares fortløpende gjennom året. For disse elevene må skolen vurdere avstand og skysstilbud som grunnlag for søknad om skyss (se nedenfor).

Skolen har **ikke** vedtaksmyndighet og kan derav ikke avslå søknader om skyss fra nye elever dersom avstanden mellom hjem og skole er under 6 km. Forvaltningslovens veiledningsplikt gjør at skolen må opplyse eleven om at avstanden ikke anses å oppfylle vilkårene for rett til gratis skoleskyss, men dette kan ikke formuleres som et vedtak. Dersom eleven likevel ønsker å søke om gratis skoleskyss sendes søknaden til Ruter.

Vurdering av avstand og kollektivtilbud:

Skolen vurderer selv avstanden mellom hjem og skole etter korteste farbare vei ut fra tilgjengelig kartmateriale. For å finne korteste gangavstand kan f.eks. kartsidene på googlemaps.no benyttes som veiledende. Skolen må også vurdere om det er mulig å reise kollektivt mellom hjem og skole. Grunnlag for denne vurderingen er ruteopplysningene på www.ruter.no.

Er skolen i tvil om avstanden gir rett til gratis skoleskyss kan Ruter As bes om en kontrollmåling. Dette kan f.eks. være dersom tilgjengelige kartgrunnlag viser en avstand i nærheten av kravet eller man er usikker på om kartgrunnlaget har lagt til grunn riktig veivalg.

Avstandskravet er oppfylt og eleven kan benytte kollektivtransport til/fra skolen:

Skolen kan i slike saker sende søknad om skolebillett til Safir Data AS på skjema for ny elev.

Dersom eleven kan reise med kollektivtransport innenfor akseptabel reisetid, men gangavstanden til holdeplass er for lang, har eleven rett til skyss til/fra holdeplass/oppsamlingsplass forutsatt at vilkåret for øvrig er oppfylt. Skolen kan i slike tilfeller sende søknad om skyss via Skoleweb. Det må framgå av søknaden at den skyldes lang gangavstand til holdeplass. Eleven vil vanligvis innvilges spesialtransport til holdeplass og vanlig kollektiv resten av reiseveien.

Avstandskravet er oppfylt, men det er ikke noe kollektivtilbud eleven kan benytte:

Skolen sender i slike tilfeller søknad om spesialskyss via Skoleweb til Konsentra as.

Skolen er i tvil om avstandskrav er oppfylt eller i tvil om skysstilbud:

Dersom skolen er usikker på retten til skyss eller skysstilbudet for eleven, sendes søknaden til Ruter As som vil foreta eventuell kontrolloppmåling og vurdere skyssmulighetene.

Av søknaden må elevens navn, folkeregistrerte adresse, skoletilhørighet og klassetrinn eller fødselsdato fremgå. Ved innvilgelse vil det av vedtaksbrevet fremgå hvilken type skyss eleven tilbys og skolen vil bli bedt om å bestille skolebillett og/eller skyss via Skoleweb.

Vinterskyss

I enkelte tilfeller kan korteste farbare vei innebærer bruk av vei som ikke brøytes. Dersom avstanden etter denne veien er under 6 km, hender det at avstanden overstiger lovens skyssgrense på vinteren. I slike tilfeller har eleven rett til gratis skoleskyss i vinterperioden(vinterskyss). Søknad om vinterskyss sendes alltid til Ruter As. Hvorvidt skolen skal bestille skolebillett eller spesialskyss vil framgå av vedtaket.

Vedtaket om vinterskyss gjøres normalt gjeldende i perioden 1. november – 1. april, eller så lenge framkommeligheten på vinterstid gjør at korteste farbare vei ikke kan benyttes. Det er skolen som må vurdere om behovet er til stede før/etter vinterskyssperioden.

Skolebillettene har ingen tidsbegrensing på dato så skolen må sørge for å dele ut og samle inn skolebilletter fra elever som er innvilget vinterskyss med kollektivtransport hvert år. Bestilling og retur av billettene til Safir Data AS gjøres i tilknytning til angitte datoer eller etter føreforholdene. Fylkeskommunen betaler refusjon etter persontakst (jf. opplæringsloven § 13-4) så lenge skolebillettene ikke er hos Safir Data AS. Bruk av skolebilletten utover angitte dato er å anse som misbruk.

For elever som er innvilget vinterskyss med spesialskyss, avgjøres refusjon av perioden skyssen har foregått.

Merk:

Elever i den videregående skole har ikke rett til gratis skyss grunnet særlig farlig eller vanskelig skolevei.

5. DELT BOSTED

OPPLÆRINGSLOVEN § 7-2

Kravet om at en elev skal bo tilnærmet like mye i begge hjem for å få rett til skyss er frafalt i en ny, revidert utgave av Utdanningsdirektoratets rundskriv nr. 3-2009. Gjeldende regler er som følger:

Retten til skoleskyss gjelder fra begge hjem ved delt bosted forutsatt at de oppfyller vilkåret i oppl. § 7-2(avstand) eller § 7-3(medisinsk). Det må dokumenteres at det foreligger en rimelig fast, planlagt og regelmessig ordning eller en rettslig fastsatt deling. Dokumentasjonen skal være fysisk undertegnet av begge foresatte og skal vise elevens bostedsmønster. Det må fremgå av dokumentasjonen når eleven skal på hvilket bosted, f.eks. partalls uker hos mor og oddetallsuker hos far, tirsdager- onsdager hos mor i oddetallsuker og resten hos far.

Søknader om gratis skoleskyss i forbindelse med delt bosted skal inneholde:

- Elevens navn, folkeregistrert adresse, skoletilhørighet og klassetrinn
- Begge foresattes navn og bostedsadresser
- Dokumentasjon på at det foreligger avtale om delt bosted (jf. krav til dokumentasjon ovenfor)
- Hvordan bostedsopplegget er organisert på skoledager
- Legeerklæring dersom det er skyss etter opplæringsloven § 7-3 det søkes om (se rutiner for denne type saker i kapittel om medisinsk skyss)

Merk at det for skoleskyss er bostedsfordeling på skoledagene som er avgjørende og at å bo innebærer overnatting.

Merk:

Skoleskyssen skal være rasjonell og forsvarlig. Rutegående transport er førstevalg i all skoleskyss. Ekstraordinært kostbare skyssordninger og skyssordninger med ikke akseptable reisetider kan medføre at daglig skyss ikke blir forsvarlig. Eleven må da innløsjes eller foresatte må selv ta ansvaret for skoleskyssen. Foresatte har et selvstendig ansvar knyttet til barnas skolehverdag, jf. barnelova § 30. Dette innebærer at retten til skoleskyss kan være innfridd selv om foresatte mener at skolereisen blir for krevende eller komplisert for barna. Det vil være opp til foreldrene å gjøre de tilpasninger de mener er nødvendige.

RUTINER FOR NYE SAKER

1. Dokumentasjon av bostedsopplegg:

Dokumentasjonen av bostedsfordeling skal være signert av begge foresatte. Det kal fremgå av dokumentasjonen hvor mye eleven skal bo på den enkelte adresse (f.eks. like uker hos mor og ulike uker hos far eller lignende). Dette er nødvendig for at Ruter As skal kunne vurdere om avtalen gir rett til gratis skoleskyss.

2. Vurdering av skyssrettighet og skysstilbud:

Dersom forutsetningene med hensyn til avtale om delt bosted er til stede, må skolen vurdere om avstanden etter korteste farbare vei fra den andre bostedsadressen (ikke folkeregistrert adresse)

gir rett til gratis skyss etter opplæringsloven § 7-2. Skolen skal også vurdere om eleven kan reise med kollektivtransport mellom skolen og dette bostedet.

3. Eleven kan reise med kollektivtransport:

Søknad sendes til Ruter As. Søknad om skolebillett i forbindelse med delt bosted skal altså ikke sendes direkte til Safir Data AS. Av Ruter As' vedtaksbrev vil det framgå om eleven skal tilbys skyss med kollektivtransport og/eller spesialskyss. Skolen må deretter bestille transport, enten i form av bestilling av skolebillett fra Safir Data AS eller i form av bestilling av transport via Skoleweb. Bestillingen gjøres med henvisning til Ruter As' vedtaksbrev.

4. Behov for spesialskyss:

Dersom avstanden oppfyller lovens krav, men det ikke er mulig å reise kollektivt på hele eller deler av strekningen, kan skolen sende søknad om skyss via Skoleweb til Konsentra as. Det samme gjelder dersom legeerklæring dokumenterer at eleven har behov for spesialskyss.

RUTINER VED NYTT SKOLEÅR

Vedtak om gratis skoleskyss i forbindelse med delt bosted gjelder vanligvis så lenge forutsetningene for vedtaket er til stede, dvs. så lenge det ikke gjøres endringer i avtalen om delt bosted, og så lenge skoletilhørighet og bostedsadresser er de samme. Det vil i slike tilfeller ikke være nødvendig å søke på nytt ved nytt skoleår. Ved endringer må det sendes ny søknad om skyss og det må fattes nytt vedtak i saken. Det samme gjelder dersom legeerklæring ikke lenger dokumenterer elevens behov for skyss.

Elever med skolebillett:

For elever med skolebillett må skolen sørge for at eleven framgår av listen over elever som skal ha skolebillett som sendes til Safir Data AS før nytt skoleår. Det må også sjekkes at det er avmerket for D i kolonnen for Type.

Elever med spesialskyss:

For elever som tidligere har hatt spesialskyss på medisinsk grunnlag, manglende kollektivtilbud eller for lang gangavstand til holdeplass/opsamlingsplass i forbindelse med delt bosted, må skolen vurdere om dette forholdet fortsatt gir eleven behov for spesialskyss. Både endringer i medisinsk tilstand, kollektivtilbudet og i skoletider kan gjøre at eleven nå kan benytte kollektivtransport. Dersom det fortsatt er behov for spesialskyss, legges bestilling inn i Skoleweb på vanlig måte. Kan eleven kan benytte kollektivtransport, eller skolen er i tvil om skysstilbudet, sendes saken til Ruter As for behandling og nytt vedtak.

6. MEDISINSK BEHOV FOR SKYSS

OPPLÆRINGSLOVEN §7-3

Opplæringsloven § 7-3 gir elever som har behov for skyss grunnet funksjonshemming, midlertidig skade eller sykdom rett på gratis skyss mellom bosted og opplæringssted uavhengig av avstand. Det er ikke tilstrekkelig at eleven har en funksjonshemming, skade eller sykdom. Det kreves at funksjonshemmingen, skaden eller sykdommen gjør det nødvendig med skoleskyss (prp. 95L, 2009-2010).

Ansvar for skyssen er i henhold til opplæringsloven § 13-4 tillagt fylkeskommunen, i Akershus delegert til Ruter As. Behovet for skyss på medisinsk grunnlag skal dokumenteres gjennom legeerklæring/spesialisterklæring. Det er ikke funksjonshemmingen, skaden eller sykdommen som sådan som skal dokumenteres, men at denne tilstanden gjør at eleven har behov for skyss til og fra skolen. Sakkyndig skal dokumentere hva eleven mester/ ikke mester f.eks:

- Hva eleven kan mestere på en skolereise, f.eks. eleven vet hvor han/hun bor, eleven klarer fysisk å gå av/ på en buss, hvor langt eleven klarer å gå, kan eleven ta buss dersom han/hun får reservert sete? Kan eleven benytte kollektivtransport dersom vedkommende har reisefølge? o.l.
- Hva eleven ikke mestrer knyttet til en skolereise.

Dersom sykdommen eller funksjonshemmingen gjør at eleven har behov for spesialskyss, må dette framgå av legeerklæringen. Hvis ikke har eleven i utgangspunktet bare rett til skolebillett.

Ved tidsbegrenset behov for skyss grunnet midlertidig skade eller sykdom skal tidsavgrensningen fremgå av legeerklæringen. Dette gjelder også elever som har behov for skyss hvert år av medisinske årsaker, men bare i deler av skoleåret.

RUTINER FOR NYE SAKER

Legeerklæring dokumenterer behov for spesialskyss (kan ikke reise kollektivt):

Dersom det framgår av legeerklæringen at eleven har behov for spesialskyss sendes søknad via Skoleweb på vanlig måte. Legeerklæringen skal oversendes samtidig med at søknaden legges inn i Skoleweb. Er legeattest ikke vedlagt vil søknad bli avslått.

For elever som uten tvil har et midlertidig behov for spesialskyss på grunn av skade/sykdom, f.eks. ved benbrudd, kan skolen legge inn søknad i Skoleweb før legeattesten foreligger, men skyssen stoppes etter 3 virkedager dersom legeattest ikke ettersendes. Ved forlengelse av midlertidig skyss skal dokumentasjonen vedlegges samtidig som man ber om forlengelse. Skyssen vil ellers bli stoppet.

Medisinske elever som kan reise kollektivt:

For elever som kan reise med kollektivtransport, eller det ikke kan dokumenteres behov for spesialskyss, sendes søknad til Ruter vedlagt legeerklæring. Av søknaden skal elevens navn, folkeregistrert adresse, skoletilhørighet og klassetrinn/fødselsdato framgå. Er legeattest ikke vedlagt vil søknad bli avslått.

Merk

Bestillinger av skolebilletter på medisinske grunnlag skal **ikke** sendes direkte til Safir Data.

Endring av transportbehov

I enkelte tilfeller endres elevens behov for spesialskyss seg med tiden slik at en elev som har hatt behov for spesialskyss blir mer i stand til å benytte kollektivtransport, eller eleven har behov for å trene på å benytte kollektivtransport. I slike tilfeller kan skolen bestille skolebillett direkte fra Safir data. Det må opplyses om at eleven allerede er innvilget spesialskyss på medisinsk grunnlag. Det er i disse sakene ikke nødvendig med ny legeerklæring. Det vil i slike tilfeller også kunne innvilges billett til en ledsager i en overgangsperiode dersom det er behov for det. Avbestilling av spesialskyss på dager eleven skal trene på å bruke buss må meldes til Konsentra as innen kl. 1200 dagen før.

RUTINER VED NYTT SKOLEÅR Elever med skolebillett (medisinsk):

Dersom en elev tidligere er innvilget skolebillett på medisinsk grunnlag vil det framgå av vedtaket hvor lenge det er gyldig. I den tid vedtaket er gyldig er det ikke nødvendig å dokumentere behovet for skyss på nytt for hvert skoleår. Eleven kan i stedet føres opp på lista over elever med rett til skolebillett som sendes til Safir Data AS i forkant av nytt skoleår. Er vedtaket kun er gjort gyldig for en gitt tidsbegrenset periode i året, et eller flere konkrete skoleår, eller liknende må det sendes inn ny søknad om skyss med ny legeerklæring dersom eleven har behov for skyss utover vedtaksperioden.

Elever med spesialskyss (medisinsk):

For elever som tidligere er innvilget spesialskyss på medisinsk grunnlag, og som fortsatt har behov for spesialskyss, legges søknad om skyss inn i Skoleweb på vanlig måte. Husk ny legeattest i de tilfeller der dette er påkrevet. Søknader i Skoleweb som er fylt ut feil/ er mangelfulle vil settes tilbake til skolen.

For elever som allerede er innvilget spesialskyss etter § 7-3, men som ønsker å prøve å reise med ordinær kollektivtransport, bestilles skolebillett fra Safir Data. Det er ikke behov for å sende inn ny søknad.

Midlertidig behov for skyss:

Ved midlertidig behov for skyss grunnet skade eller liknende, skal tidsavgrensningen fremgå av legeerklæringen. Dette gjelder også elever som har fast behov for skyss, men bare i deler av skoleåret (f.eks. dokumenter behov for vinterskyss). Er ikke legeattesten tidsavgrenset vil Ruter etter eget skjønn fastsette tidsrommet på bakgrunn av opplysninger som fremkommer av innsendte dokumentasjon. Midlertidig spesialskyss ut fra skade som bestilles fra Konsentra før klokken 12:00 vil normalt bli iverksatt fra neste morgen.

7. AVLASTNING

Elever som har opphold i avlastningshjem har samme retten til skyss som andre elever etter reglen i opplæringslovens kapittel 7. Avlastningshjemmet er å anse som elevens hjem de dagene vedkommende oppholder seg der.

Retten til skyss til avlastningshjem gjelder kun avlastning i kommunal regi som følger av et kommunalt vedtak.

8. MIDLERTIDIG BOSTED

Elever som midlertidig må bo utenfor hjemmet har rett til å fortsette på den skolen der de har skoleplass.

Fosterhjem

Dersom plasseringen innebærer bosted i fosterhjem, har eleven rett til gratis skoleskyss mellom fosterhjemmet og skolen dersom opplæringsloven §§ 7-2 eller 7-3 er oppfylt. I så fall er det den fylkeskommunen der eleven bodde da plasseringen i fosterhjemmet ble vedtatt som er ansvarlig for skyssen.

Enkelte elever som tas hånd om av barnevernet kan i perioder ha behov for **midlertidig bosted** mens de venter på et mer permanent bosted. Eleven har i så fall krav på å få fortsette ved den skolen de har skoleplass på fram til en permanent løsning foreligger. Så lenge det er snakk om midlertidig bosted er det barnevernet som er ansvarlig for skyss, jf. Udir-3-2009 "Særlige problemstillinger i samband med retten til skyss".

Elever på institusjon

Det følger av opplæringsloven § 13-3a at fylkeskommunen der en helseinstitusjon ligger skal oppfylle retten til grunnskoleopplæring, spesialpedagogisk hjelp og videregående opplæring. Dette gjelder institusjoner som eies av et regionalt helseforetak, og private institusjoner som har avtale med regionale helseforetak. Fylkeskommunen der helseinstitusjonen ligger har også ansvaret for opplæringen og skoleskyss. Nevnte fylkeskommune skal derav fatte vedtak om skyss.

Tilsvarende følger av opplæringsloven § 13-2 at når det er gjort vedtak om plassering i institusjon etter barnelova så er det fylket hvor institusjonen ligger ansvarlig for opplæring og skyss. Ansvaret gjelder for barn innlagt i institusjoner som den statlige regionale barnevernsmyndigheten har ansvaret for etter barnelovens § 5-1 og i private og kommunale institusjoner som er godkjent etter barnelova § 5-8. Ansvaret for skyss etter §§ 13-3a og 13-2 følger av kapittel 2 i Udir-6-2014. Det er også verdt å merke seg at i 5. avsnitt i kapittel 5 i Udir-3-2009 så gis barnevernet selv ansvaret for skyss av elever som er under midlertidig plassering av barnevernet.

Andre tilfeller som gjør at elever må bo utenfor hjemmet kan f.eks. være forhold som gjør at eleven i en periode må bo på krisesenter sammen med en av foresatte. I slike tilfeller har eleven rett til skyss etter vanlige regler om skyss selv om det midlertidige bostedet ligger i et annet fylke (med mindre det midlertidige bostedet ligger slik til at det ikke er mulig å få til en akseptabel skolereise). Det er fylket der folkeregistrert adresse ligger som er ansvarlig for skyssen. På samme måte vil elever der det er dokumentert at aleneforeldre for en periode er syk og ikke kan ha den daglige omsorgen for eleven vil den ha rett på skyss når han/hun i denne perioden må bo hos andre.

I saker som gjelder midlertidig bosted, skal det tas hensyn til at eleven er i en vanskelig situasjon. Både skolen og Ruter As skal vise fleksibilitet og ta raske avgjørelser.

Merk:

Bosted utenfor hjemmet som skyldes andre forhold, som f.eks. oppussing/utleie av hjemmet, gir ikke rett til gratis skoleskyss. Utgifter til skoleskyss grunnet midlertidig bosted utenfor hjemmet forårsaket av brann, vannskade ol. dekkes ikke av opplæringslovens regler, slike utgifter dekkes normalt av innboforsikringen

RUTINER

Søknader om gratis skoleskyss ved midlertidig bosted skal alltid sendes til Ruter As, og ikke direkte til Safir Data AS eller Konsentra as. Saken skal prioriteres og gis rask avklaring.

Av søknader om gratis skoleskyss til midlertidig adresse skal følgende dokumenteres gjennom søknaden:

- Elevens navn
- Midlertidig bostedsadresse
- Hvor lenge dette skal være elevens adresse (hvis dette er kjent)
- Elevens folkeregistrerte adresse
- Skoletilhørighet og klassesertrinn
- Hvorfor eleven ikke kan bo i hjemmet. Dette er nødvendig for at Ruter As skal kunne vurdere om årsaken til bosted utenfor folkeregistrert adresse gir rett til gratis skoleskyss, og hvem som er ansvarlig for skyssen. Årsaken skal dokumenteres gjennom kopi av vedtak fra barnevernet, institusjon, PP-tjeneste, eller annen sakkyndig instans.

Ved innvilgelse vil det av vedtaksbrevet framgå hvilken type skyss eleven tilbys, og skolen vil bli bedt om å bestille skolebillett og/eller skyss via Skoleweb.

Merk:

Retningslinjenes reise- og ventetid gjelder ikke fra midlertidig bosted

9. BRUK AV EGET TRANSPORTMIDDEL

Fylkeskommunen har etter §10 i forskrift til opplæringsloven ansvaret for skyss etter opplæringsloven § 7.2 for elever bosatt i fylket. Fylkeskommune, i Akershus delegert til Ruter, kan velge om eleven skal få gratis skyss eller skyssgodtgjørelse. Tilfeller det Ruter vil vurdere å inngå avtale om egentransport er:

- Der det ikke forefinnes tilgjengelig kollektivtilbud som tilfredsstillende Akershus fylkeskommunes forskrift i forhold til reise- og ventetid og Ruter ikke kan stille med spesialtransport
- Når gangavstanden mellom hjem og holdeplass/opsamlingsplass for skyssberettigede elever overstiger 3km og Ruter ikke kan stille med spesialtransport.
- Når det foreligger medisinske behov for spesielt kjøretøy på grunn av funksjonshemming eller reisefølge, variable hentetider etter elevens dagsform eller eventuelt andre medisinsk begrunnede behov for å benytte eget transportmiddel.

Avtale skal være inngått før ordningen trer i kraft. Refusjon utbetales to ganger per år, etter endt semester. Kravet til forhåndsavtale innebærer at det ikke utbetales refusjon for transport foretatt før søknad er godkjent av Ruter As. Det inngås ikke avtale om bruk av eget transportmiddel som alternativ til kollektivtransport.

RUTINER

Elever som etter ovenstående regler har behov for å bruke eget transportmiddel på hele eller deler av skoleveien, sender begrunnet søknad til Ruter As. Søknaden skal sendes via skolen for attesting av skoletilhørighet. Ved medisinsk begrunnelse skal erklæring fra sakkyndig, f.eks. lege, vedlegges søknaden.

Ruter As vil ved behandlingen av søknaden vurdere om det skal inngås avtale, om avtalen skal gjelde hele eller deler av skoleveien, og om den skal gjelde både til og fra skolen. Dette vil framgå av vedtaket. Avtaler som er begrunnet i manglende kollektivtilbud og for lang gangavstand til holdeplass inngås normalt for ett år av gangen ettersom kollektivtilbudet kan endres fra år til år.

Refusjonsbeløpet beregnes som: antall km som kjøres per dag * antall dager det er kjørt * km-sats
Antall dager det er kjørt skal attesteres av skolen (antall dager eleven har vært til stede, evt. antall fraværsdager per semester). Som km-sats benyttes NAV`s sats for kjøring i forbindelse med undersøkelse og behandling. Det gis ikke passasjertillegg. Ved kjøring av flere elever regnes kun én tur til og fra skolen per dag selv om elevene slutter til ulike tider.

Refusjon utbetales ikke automatisk. Det må sendes inn refusjonskrav etter hvert semester. Refusjonskravet skal vise til godkjenningsvedtaket og skal inneholde antall km hver vei og per dag, antall dager det er kjørt (dokumentert) og kontonummer for overføring av refusjonsbeløpet. Et refusjonsvedtak vil ikke ha tilbakevirkende kraft og utbetales derav kun fra og med søkertidspunktet.

Merk:

Ruter As er pålagt å innrapportere utbetalte refusjoner i forbindelse med egentransport til skattemyndighetene. Den som skal motta refusjon må derfor sende opplysninger om personnummer.

10. HJEMREISER FOR ELEVER SOM BOR PÅ INTERNAT

REGLER

Av Akershus fylkeskommunes retningslinjer for skoleskyss i den videregående skole, § 3, fremgår det at det dekkes tilskudd til 7 hjemreiser per år for funksjonshemmede elever som bor på skoleinternat.

RUTINER

Søknad om dekning av fylkeskommunens ansvar for 7 hjemreiser per skoleår sendes fra skolen til Ruter før ordningen trer i kraft. Søknad skal sendes via skolen for attesting av skoleplass og av at forutsetningene for å få dekket tilskudd er til stede (internatelev, funksjonshemming, osv.).

Ruter As vil dekke dokumenterte utgifter til de 7 hjemreisene etter billigste reisemåte. Framgangsmåte for krav om refusjon vil framgå av vedtaksbrevet.

11. SKOLESKYSS FOR ASYLSØKERE OG FLYKTNINGER

For å ha rett til videregående opplæring og derav skoleskyss må man ha fullført grunnskolen eller tilsvarende opplæring. Vilåårene for inntak til Vg1 at søkeren fyller ett av følgende vilåå:

- a) Eleven har lovlig opphold i landet
- b) har gjennomgått norsk grunnskole
- c) har gjennomgått allmenn grunnopplæring i utlandet i minst 9 år eller har kunnskap og ferdigheter på nivå med norsk grunnskole
- d) er skrevet ut av grunnskolen
- e) har tilsvarende realkompetanse I tillegg er det noen generelle vilåå for inntak til videregående opplæring.

Ungdom som oppholder seg lovlig i landet i påvente av å få avgjort sin søknad om oppholdstillatelse gjelder retten til kun dersom de er under 18 og der sannsynlig at de skal være i landet i mer enn 3 måneder. Dersom disse ikke får oppholdstillatelse gjelder retten frem til dato for endelig vedtak.

Minoritetspråklige elever i videregående opplæring - forberedende år.

Året regnes som et år 0. Dette er undervisning utenfor tilbudsstrukturen og eleven bruker derfor ikke av sin rett til videregående opplæring. Målgruppen er ungdom med kort botid i Norge og mangelfull norskkunnskap for å gjære de best mulig rustet i forkant av at de tar ut sin rett til videregående opplæring. Dette er et valgfritt tilbud og faller utenfor opplæringslovens hjemler om skoleskyss. Hvis eleven har rett til videregående opplæring kan eleven velge ordinær opplæring uten å ta et forberedende år først.

Norskopplæring i Asylnottak omfatter to ulike ordninger:

1. Norsk opplæring med samfunnsfag som tilbys personer som har fått oppholdstillatelse og som bor i mottaket i påvente av å bli bosatt i en kommune.
  2. Asylnorsk; norsk for asylsøkere som venter på vedtak.
- Disse gruppene har ikke rett på skoleskyss etter opplæringslovens regler.

12. UTPLASSERING

REGLER

Dersom utplassering i praksis er en obligatorisk del av undervisningen i faget blir skyss dekket etter samme regler som mellom hjem og skole jf. oppl. §§ 7-2 og 7-3. Elever som har utplassering får dekket skyss én gang per dag mellom hjem og opplæringssted. Skyssretten kan avgrenses dersom utplasseringsstedet ligger uforholdsmessig langt fra hjemmet.

Elever som må ha utplassering så langt fra hjem/skole at daglig skyss ikke er ansvarlig får dekket skyss for daglig reise mellom hybel og arbeidssted dersom vilkårene forøvrig er oppfylt. Hjemreiser dekkes ikke.

Skyss dekkes ikke i skolens ferie/fridager.

Merk:

Reiser som foretas i løpet av arbeidsdagen dekkes ikke av opplæringslovens bestemmelser.

RUTINER

For elever som er utplassert 2 dager i uken eller mer, skal skolen sende søknad om skolebillett direkte til Safir Data AS.

For elever som er utplassert i mindre utstrekning enn 2 dager per uke, skal eleven tilbys reise med annen billettype som f.eks. enkeltbilletter. Skolens utgifter til denne skyssen vil bli refundert av Ruter AS etter hvert semester. Skolen sender etter endt semester en samlefaktura etterskuddsvis til Ruter. Som bilag til refusjonskravet sendes om elevens:

- navn
- bostedsadresse
- arbeidssted med adresse
- arbeidstid
- kopi av billetter/kvitteringer.

Reisene refunderes så etter billigste reisevei. Faktura sendes til:

Ruter AS
v/fakturamottak
Postboks 4150 Vika
8608 MO I RANA

For elever som må benytte eget transportmiddel til/fra utplasseringssted gjelder reglene og rutinene for egentransport. Refusjon blir kun utbetalt på grunnlag av forhåndsinngått avtale. Avtale om egentransport kan inngås dersom Ruter ikke kan stille med transport.

Merk:

Lærlinger og lærekandidater har ikke rett på skyss, men kan søke om dette dersom de får teoriundervisning på skole og skyssen ikke dekkes av andre.

13. KONTAKTINFORMASJON

I Akershus er fylkeskommunens ansvar og vedtaksmyndighet knyttet til skoleskyss delegert til Ruter As.

Ruter As benytter Safir Data AS til å utstede skolebilletter, mens Konsentra as står for spesialskyss (drosje/minibuss).

Kontaktinformasjon til Ruter As:

Postadresse: Ruter As
Postboks 1030 Sentrum
0104 Oslo

Telefon: 400 06 700

E-post: post@ruter.no

Kontaktinformasjon til Safir Data AS:

Postadresse: Safir Data AS
Postboks 40
2714 Jaren

Telefon: 61 33 26 50

Telefaks: 61 33 26 52

E-post: safir@safir.no

Kontaktinformasjon til Konsentra as:

Postadresse: Konsentra as
Jernbanetorget 2
154 o

Telefon: 03133

Telefaks: 23 24 28 09

E-post: akershus@skoleskyss.no